UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biblia aurea cum suis histo||riis necnon exemplis || veteris atq[ue] noui || instrumenti

Antonius <de Rampegollis>

Arge[n]toraci, 1509

VD16 A 2968

De Peruersitate quorunda[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30649

Visual Library

Permittūt aliqñ boni viri aliq̄ fieri/ nō tñ libēter: et hoc ad vitādū maius malū qd poſſet accidere. Sic permiſit Jacob Beniamin p̄dilectū/ ire cū fratrib9 in egyptū/ne Symeō remaneret i vīculis/ ⁊ ceteri filij ſecum fame ⁊ inopia morerent̄. Geñ. xlij. Sic pmiſit Abraam q Loth ſepararet̄ ab eo timēs paſtorū iurgium/ne homicidiū ſeq̄ret̄. Geñ. xiij. Moyſes pmiſit vxori dare libellū repudij/ne vxoricidiū exercerēt. Deute. xxiiij. Permittūt boni hoīes aliqñ fieri aliqua nō libēter / vt ſocios ſeu ſubditos ↄtentēt ⁊ ↄſolēt̄. Sic Dauid pmiſit nō ire ad bellū poſtq̄ȝ vidit q erat pp'lo gratū/ ⁊ ait: Quod videt̄ vobis rectū hoc faciā. ij. Reg. xviij. Helyſeus vt ↄtentarent̄ filij pphetarū qui certificari volebant de Helya/ pmiſit eos īre ad querendū eū / quē ipſe ſciebat aſſumptū. iiij. Reg. ij Simon cognouit q Triphon peteret cuȝ dolo duos filios Jonathe / ⁊ centū talēta argenti/ ⁊ tñ pmiſit dari vt ppl'ȝ ↄtentaret: ⁊ ne ppl's crederet q frēm ſuū negligeret liberare. i. Mach. xiij.

¶ De pͤuerſitate quorundam. Cap. ciiij.

Peruerſitas hoīm conſiſtit:
In extollentia ſublimitatis ſuperbiendo.
In affluentia cupiditatis poſſidendo.
In exigentia guloſitatis comedendo.
In concupiſcentia carnalitatis laſciuiendo.
In impacientia ferocitatis iraſcendo.
In inuidentia felicitatis detrahendo.
In negligentia ſedulitatis exercendo.

Peruerſos facit hoīes ſupbia/ ⁊ ambitio dominādi. Nā vocati Dathā ⁊ Abyrō a moyſe: q2 iniuſte dñari volebant/ ⁊ nō poterāt pͤuerſe reſpōderunt dicētes. Nunquid parū eſt tibi q eduxiſti nos de terra fluente lac ⁊ mel. Nuñ. 16 Supbi ⁊ vane glorioſi ſunt ſic pͤuerſi q cauēt a minimis et maxima ſcelera ppetrant. Sic Chriſtus dicit ex colātes culicē: ⁊ deglucientes camelū. Matt. xxiij. Tales ſūt ſimiles Balaam qui voluit

maledicere populo dei / ⁊ de/
dit conſiliū quo a mulierib⁹
ppl'ls eſt ſeductus. Num.xxij
⁊.xxiiij. Ita ꝑuerſi ſunt ſupbi
vt ſi aliquē offēdāt ſemel nō
ɔtentant᷑: niſi peius faciant.
Tales ſimiles ſunt regi filio
rū Ammon q̄ vidēs ꝙ iniu/
riā feciſſet dauid/adhuc eum
voluit īpugnare cū eū poti⁹
placare debuiſſet. ij. Reg.x.
Sic etiā ꝑuerſi ſunt ſuperbi
ꝙ nō timēt mala cōmittere:
vt videant᷑ aliq̄d noui facere
⁊ ſi arguant᷑, īterficiūt arguē
tes. Sil'es ſūt Hieroboā q̄
ſublimat⁹ ī regē ppl'z acultu
dei deuiare fecit/⁊ capi fec̄ ꝑ
phetā q̄ eū ſup h̄ ſcelere argu
ebat.ij. Re.xiij. Idolatriā/ſa
crilegia/ homicidia/⁊ diuer/
ſa ſcelera manaſſen ſ'ꝑbi ha
bent᷑. iiij. Re.xxi.⁊.ij. Paral'.
xxxiij. Solus mardocheus
nō adorabat Aman ⁊ tn̄ ipſe
oēs iudeos conat⁹ eſt occide/
re. Heſt.iij. De hac materia
q̄re plura exēpla d'e ſupbia ꝑ
totū. Peruerſos facit hoīes
pctm̄ auaricie. Nā auari di/
tant filios malos de ſpolijs
bonoꝝ oppoſiti deo: q̄ dita/
uit hebreos d' ſpolijs egypti
orū. Exo.xij. Magna ꝑuerſi
tas fuit iude ꝓditoris q̄ pro/
pter auariciā ⁊ cupiditatem/

tradidit Chr̄m: a quo bn̄fi/
cia īmenſa receꝑat. Mat.26
Quomō auari ſunt ꝑuerſi et
diſcoli. q̄re exempla de auari
cia plura. Quomō aūt ꝑuer/
tūt iudiciū ⁊ ꝓditiōes exerce
ant. quere ibidē. Peruerſos
facit hoīes tertiū viciuꝫ: ſcꝫ
gula. Nā prima mulier ordi
nē nature ꝑuertit que pomū
vetitū comedere viro dedit:
cū vir debuiſſet ei imponere
quid deberet comedere vl' vi
tare. Gen̄.iij. Filij iſrl' in de/
ſerto / gule ꝑuerſitate cōmo/
ti/memorabāt ollas carniuꝫ
de Egypto: ſed de ſeruitute
grauiſſima / de q̄ virtute dn̄i
fuerāt liberati / nō faciebant
aliquā mentionē. Exo.xvi.
Hac eadē ꝑuerſitate idē po/
pulus laborabat qn̄ dicebat
Recordamur piſcium quos
comedebamus in Egypto.
ſed de manna eſca angelica
nō curabāt. Nū.xi. Quomō
viciū gule ꝑuertat hominem
deornet ⁊ demētet. quere s.
de gula. Peruerſos facit ho
mines quartū viciū: ſcꝫ luxu
ria. Nam Amon peruerſita/
te victus luxurie Thamar/
ſororē ſuam expelli fecit quā
prius oppreſſerat violenter.
ij. Reg.xiij. Sicut igit᷑ per/
uerſum eſt ingredi ad ſororē

vt prefatū oſtendit exemplū: ſic puerſum eſt etiā lectū patris polluere. Ideo iacob attendēs puerſitatē filij ſui Ruben q̄ ingreſſus fuerat ad balā ↄcubinā patris ſui. Gene. xxxv. Ad mortē veniēs dixit ei: Non creſcas: q2 aſcēdiſti cubile p̄ris tui. Gen̄. xlix. Abſalon valde puerſus fuit qn̄ ad ↄcubinas p̄ris patēter intrauit/ ꝛ fuit maior puerſitas q̄ſi ad eas clam introiſſet. ij. Re. xvi. Duo ſenes vnde debebant honorare ſuſannā q2 noluit frangere fidē viro ſuo eis ↄſentiēdo eā dānauerunt ad mortē. Dan̄. xiij. De multis puerſitatib9 ꝛ malis q̄ facit luxuria. q̄re exēpla plura de luxuria ꝑ totū. Peruerſos facit hoīes quintū viciū: ſcꝫ ira. Sic em̄ puerſi ſunt iracundi/ vt nō parcant benefactoribus/ innocentib9 vel ꝓpinquis. Similes Sauli q̄ cum Dauid ei ſeruiēs vt euꝫ letificaret/ pſalleret coraꝫ eo/ agitatus ira/ ipſum in pariete ↄfigere ꝓcurauit. i. Regū xviij. Antiochus per ſuā culpā fugatus/ iratus culpā ſuā in iudeos volebat retorquere. ij. Mach. ix. Herodes ꝑuerſus/ iratus de natiuitate Chriſti/ in innocētes paruulos irā conuertit. Matth. ij. De puerſitate iracundorum quere exēpla plura de ira in omnibus diuiſionib9 eius. Peruerſos facit hoīes ſextū viciū: ſcilicet inuidia. Sic enim puerſus eſt inuidus: vt de eo qd̄ ſibi non nocet/ alijs prodeſſe non velit. Similes Edom et Seon regibus amorreorū/ qui noluerunt q2 filij Iſrael per terram eoruꝫ ſine leſione tranſirent. Sic poſtea iuſte eis accidit/ vt qui noluerunt concedere modica ſine damno/ multa cū ſuo diſpendio perdiderunt. Numeri. xx. Inuidi ſubuerſores ſunt/ ſic fuit Balaā/ qui noluit bn̄dicere/ ſed voluit maledicere populo quem credebat benedictum a deo: Sed ipſi plura mala dicūt de bonis ꝛ iuſtis/ q̄ de peccatoribus ꝛ malis. Numeri. xxij. Saul peruerſus voluit percutere Jonathan: quia excuſabat Dauid cui ip̄e nequiter inuidebat. p̄mi. Reg. xx. Principes Perſarum incuſauerunt Danielem ſolū pro inuidia/ q2 tribus temporib9 deum adoraret. vt habetur Danielis. vi. cap. Inuidi ſic peruerſe agunt/ vt compatriotas quos rationabili-

ter deberẽt diligere eo plus odiãt ⁊ diffamãt. Siĺes Alchimo qui cuȝ eſſet de gente iudeorũ: ⁊ iudã ⁊ iudeos deberet defendere / eos peruerſe et nequiter accuſauit. pmi. Mach. 7. Inuidi ei ſic peruerſi ſunt / vt nihil poſſit fieri qđ ipſi nõ peruertãt ⁊ ꝯuertant in malũ. Nã ſić dicit Bern. Inuidus oĩa opera peruertẽdo diffamat. Nam ſi ieiunas dicit ipocrita es. Si comedis / voracẽ te dicit. Si ambulas inquietũ: ſi quieſcis pigrum: ſi erogas tua propria vane glorie cupidũ: ſi tenes tua auarũ: ſi taces inſcium ⁊ ignarũ. Si loqueris garrulum: ſi gaudes diſſolutum: ſi matureſcis melancolicũ: ſi ſapiens ſuperbum. hec Bern. Similes ſunt iſti iudeis q̃s nec auſteritas victꝰ Joãnis nec mãducatio decẽs ſaluatoris potuit ꝯtẽtare: Mat. xi Siĺr Jeſu eijciẽte demonia phariſei inuidi miracula peruertebãt dicẽtes: In beelzebub principe demonioꝝ eijcit demonia. Matt. xij. De hac materia q̃re plura de inuidia p totũ / ⁊ de detractiõe: Peruerſos facit hoĩes ſeptimũ viciũ. ſcȝ accidia. Nã accidioſi inconſtantes ⁊ pꝰerſi ſunt. Nã ſi eis aliquid iniungitur operari nolũt. Si aũt nõ iniungit̃ couqueruntur. Similes filijs iſrĺ qui auditis exploratoribꝫ nunc volebant in Egyptũ redire / nunc ꝯtra voluntatẽ dñi feſtinare. Nume. xiij. Filij effraym rogati noluerũt ire cum Jepte ad bellũ: ſed ipſo redeũte cuȝ victoria / iurgati ſunt ꝯtra eũ quaſi nõ eſſent vocati. Jud. xij. De hac materia quere ſupra de accidia.

¶ De pſeuerãtia in ꝓpoſito. Cap. cv.

Perſeuerare debet homo in
Bonitate opando feruẽter.
Caſtitate ſeruando decẽter.
Uirilitate preliãdo valẽter.
Penalitate tollerãdo patiẽt.
Grauitate collaudando frequenter.
A vanitate declinando prudenter.

Perſeuerandũ eſt in bono ope incepto: licet mĺta habeat homo impedimenta: tñ eſt operandum frequẽter ⁊ ꝯtinue. In cuius figura Neemias licet multa impedimẽta haberet non ceſſauit ab opere donec murus Hierĺm totaliter cõpleretur. Nee. iiij. ⁊ vi. Si autẽ deſiſtat hõ ab opere iã